

УДК 65.018:656.13

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПОЛОЖЕННЯ ГАРМОНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ОСНОВІ ЯКОСТІ

Криворучко О.Н., д.е.н., професор (ХНАДУ)

Впровадження і використання нових методів управління, процесно-орієнтованих систем управління (СУ) і систем управління якістю (СУЯ) здійснюється у вигляді окремих самостійних проєктів. Відсутнє взаємоув'язування бізнес-процесів підприємства і процесів СУЯ; кількісні показники бізнес-процесів не інтегровані в СУЯ. Вирішення цих проблем можливе завдяки гармонізації СУ підприємством на основі управління якістю.

Питанням гармонізації та інтеграції СУЯ в загальну СУ підприємством останнім часом присвячується значна кількість досліджень. При цьому підходи авторів найчастіше лежать у різних площинах. Одні автори аргументують розгляд СУЯ як основи створення СУ підприємством через розширення сфери поняття "якість" на всі аспекти діяльності. Інші фахівці, пропагандуючи ідею трансформації СУЯ у загальну СУ підприємством, застосовують положення міжнародних стандартів, що стосуються моніторингу й вимірів. Але, слід відмітити, що інтеграція, гармонізація, вбудованість СУЯ в загальну СУ підприємством, в основному базується на вимірі відповідних показників. При цьому організаційні питання залишаються поза увагою дослідників, а саме яким чином повинна бути організована СУ підприємством, як сформувати і узгодити перелік цілей функціонування підприємства тощо.

Гармонізація СУ підприємством на основі управління якістю означає його проникнення в усі підсистеми, включення в їх формування і функціонування як необхідної підсистеми. Послідовність дій з розробки гармонізованої СУ підприємством на основі управління якістю починається зі стратегічного менеджменту як процесу прийняття і здійснення стратегічних рішень, центральною ланкою якого є стратегічний вибір, заснований на зіставленні власного ресурсного потенціалу із можливостями і загрозами зовнішнього середовища.

Перший етап передбачає визначення зацікавлених сторін в діяльності підприємства та їх вимог. На другому етапі розробляють або ідентифікують процеси формування якості (з точки зору задоволення вимог зацікавлених сторін) – визначають усі процеси діяльності підприємства, в ході яких виконуються вимоги зацікавлених сторін. Відповідно до одержаної мережі процесів формується структура, функції, цілі, методи

менеджменту якості (третій етап). На четвертому етапі необхідно перевірити чи реалізується процесний підхід в усіх сферах діяльності: маркетинговій, виробничій, фінансово-економічній, соціальній та ін. Перевірити чи представляється ця діяльність як набір процесів, з яких можна побудувати певну конструкцію, що буде відповідати встановленим вимогам; призначені керівники процесів; визначена технологія, система показників процесів; виконується управління процесами – діяльність власника процесу, пов'язана з аналізом даних про хід його протікання і прийняття управлінських рішень.

Якщо процесний підхід в діяльності і управлінні підприємством має місце, виконується перевірка щодо задоволення усіх вимог зацікавлених сторін (сьомий етап). У протилежному випадку необхідно сформувати і розподілити бізнес-процеси підприємства (п'ятий етап). Результатом перерозподілу і удосконалення структури бізнес-процесів є перегляд системи менеджменту якості (шостий етап). Далі виконується управління бізнес-процесами (сьомий етап). При цьому передбачається, що управління якістю є постійною складовою управління бізнес-процесами підприємства.

УДК 658.7:656.07

УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ СИСТЕМОЮ МАТЕРІАЛЬНО- ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Кузьменко А.В., аспірант (УкрДАЗТ)

Характерною ознакою сучасної економіки є високий рівень конкуренції. Важливу роль у формуванні конкурентних переваг відіграє матеріально-технічне забезпечення підприємства. Воно виконує велику роль в підвищенні ефективності виробництва та виступає в якості опосередкованого зв'язку між виробництвом та виробничим споживанням продукції виробничо-технічного призначення. Забезпечуючи міжгалузеві зв'язки по поставках продукції, структури матеріально-технічного забезпечення сприяють скороченню часу виробництва, підвищенню його ефективності та якості продукції за рахунок ритмічного, своєчасного забезпечення підприємств, економічними партіями різних видів сировини, матеріалів, комплектуючих напівфабрикатів та обладнання. Так, на основі вивчення потреби в продукції виробничо-технічного призначення, для забезпечення

конкурентоспроможності підприємства важливим є ефективне управління його організаційною системою.

Використання логістичного управління значною мірою впливає на ефективність діяльності суб'єктів господарювання, а отже, й на їх конкурентоспроможність. Логістичне управління як комплекс управлінських дій, спрямованих на реалізацію цілей і завдань логістичної системи, базується на поєднанні планування та контролю операцій з організації процесів, управлінні операціями, управлінні запасами. Впровадження організаційно-управлінських механізмів координації дій спеціалістів різноманітних служб, які управляють матеріальним потоком зводиться до побудови логістичної системи. При цьому до завдань логістичної системи відносять: розташування, транспортування, спеціальні функції, вантажопереробка, склади, збільшення вантажних одиниць, пакування вантажів, управління, інформаційні функції. На кожен елемент логістичної системи впливають різні фактори, які необхідно враховувати при її розробці.

Безпосередньо на залізничному транспорті, створення логістичної системи залежить від: задоволення зростаючих потреб споживачів щодо більш якісного та доступного процесу перевезення; зміцненні конкурентних переваг в умовах збільшення конкуренції на ринку транспортних послуг; знаходження точок перетинання спільних інтересів транспорту, промисловості, інвесторів та підприємств, які належать до таких видів діяльності, як страхування, фінанси, торгівля, перевезення, зберігання та ін.

Основними завданнями логістичної системи на залізничному транспорті є: створення сучасної логістичної та залізничної інфраструктури, за рахунок покращення технологічного комплексу, до складу якого входять: залізничні шляхи сполучення, залізничні станції, пристрої енергопостачання, зв'язку, сигналізації, централізації, блокування, інформаційні комплекси і система керування рухом та ін., що забезпечують функціонування єдиного комплексу перевезень залізничним транспортом загального користування; - зростання привабливості вітчизняної мережі міжнародних транспортних коридорів; - розвиток інформаційних, телекомунікаційних технологій; - розбудова транспортної інфраструктури; - налагодження взаємозв'язку з підприємствами залізничного машинобудування та залізничним транспортом з приводу вирішення питань регулювання тарифів та ціноутворення; - надання комплексу послуг з транспортування, зберігання, комплектації, страхування, митного оформлення тощо.

Так, основними позитивними змінами, яким сприяє впровадження логістичного управління на підприємствах залізничного транспорту, є:

мінімізація рівня запасів; збільшення оборотності оборотних засобів; поліпшення якості готової продукції й послуг; скорочення виробничих циклів; ефективна інформаційна підтримка; зростання швидкості реакції на зміни попиту; збільшення продуктивності праці персоналу; зменшення сукупних витрат; поліпшення просування нових послуг на ринок; зниження собівартості перевезень, зберігання, переробки та в цілому процесу поставки ТМЦ; поліпшення координації між логістичними підрозділами та виробництвом; посилення контролю за матеріальним потоком, забезпечення безпеки його просування; оптимізація часу реалізації транспортних послуг; покращення організації, планування та оперативного управління роботами з переміщення вантажів та вантажно-розвантажувальними операціями та ін.

УДК 656.2

ПРОБЛЕМИ ВІДТВОРЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ В СФЕРІ ПОРТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Майорова І.О., ст.викладач (ОНМУ)

При організації відтворення основних фондів портової діяльності України необхідно враховувати, що особливістю та одночасно вимогою цього процесу є об'єктивність його протікання у формі безперервного кругообігу. Безперервність відтворення є найважливішою умовою ефективного функціонування основних фондів та відповідно на цій підставі портової діяльності в цілому.

Оновлення основного капіталу повинне здійснюватися своєчасно, що не є характерним для сучасного етапу розвитку портової діяльності в Україні. Крім того особливостями кругообігу і обігу основного капіталу в сфері портової діяльності в Україні є розрив між стадіями і функціональними формами кругообігу і обігу основного капіталу, переважання в його обороті товарної форми над грошовою, різко виражений дисбаланс між кругообігом реального основного капіталу і динамікою амортизації. Слід особливо зазначити незабезпеченість кругообігом і обігом основного капіталу його розширеного відтворення в портовому господарстві. Спостерігається тенденція переважання простого або звуженого відтворення.

Таку ситуацію визначають різні чинники зовнішнього та внутрішнього середовища портової діяльності в Україні.

Система відтворення в портовій сфері формується під впливом економічних, політичних та інших умов.

Домінуючими є стосунки власності на основні чинники виробництва, оскільки вони